

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΑΞΗ: Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 31/1/2026

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

ΟΜΑΔΑ Α'

A.1) Ποια είναι η πορεία ανάπτυξης της ελληνικής ναυτιλίας κατά τον 19^ο αιώνα;

Μονάδες 10

A.2) Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: **φεντερασιόν, βενιζελισμός, ομάδα Ιαπώνων.**

Μονάδες 15

A.3α) Να αντιστοιχίσετε τους αριθμούς της στήλης Α' με τα γράμματα της στήλης Β'. δύο στοιχεία από τη στήλη Β' περισσεύουν.

A	B
1. 1866	A. ολοκλήρωση της διάνοιξης της διώρυγας του Σουέζ
2. 1908	B. ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας
3. 1919	Γ. ατυχής ελληνοτουρκικός πόλεμος
4. 1897	Δ. διάλυση της ομάδας των ιαπώνων
5. 1869	E. υποδιπλασιασμός του ελληνικού εμπορικού στόλου
	Στ. η χωρητικότητα των ελληνικών εμπορικών πλοίων ξεπερνά τους 300.000 τόνους
	Z. ναυπήγηση τριών θωρηκτών από το ελληνικό κράτος

Μονάδες 10

A.3β) Να τοποθετήσετε τα παρακάτω ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά ξεκινώντας από αυτό που συνέβη παλαιότερα και φτάνοντας σε αυτό που συνέβη πιο πρόσφατα.

1. Η ίδρυση της Ιονικής τράπεζας.
2. Η ναυπήγηση από το ελληνικό κράτος τριών θωρηκτών.
3. Ο Όθωνας αναγκάζεται να εγκαταλείψει τη χώρα.
4. Η ολοκλήρωση του έργου της διάνοιξης της διώρυγας της Κορίνθου.
5. Η ολοκλήρωση του ελληνικού σιδηροδρομικού δικτύου.

Μονάδες 5

A.4) Πού μετακινήθηκαν οι πρόσφυγες από την Κωνσταντινούπολη, την Κύπρο, την Κρήτη και την Κάσο από το 1821 έως το 1824;

Μονάδες 10

ΟΜΑΔΑ Β'

B.1) Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα να παρουσιάσετε:

Α)τους παράγοντες, οι οποίοι έδωσαν ώθηση στο ελληνικό εργατικό κίνημα, από την ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στην Ελλάδα έως και την ίδρυση του ΣΕΚΕ.

Β)τις αρχές και το πρόγραμμα του ΣΕΚΕ.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α΄

Οί βαλκανικοί πόλεμοι με την επιστράτευση είχαν νεκρώσει πᾶσαν σοσιαλιστική ζύμωση εις τὴν Παλαιάν Ἑλλάδα. Ἡ ἐπιστράτευσις, ὁ στρατιωτικὸς νόμος καὶ αἱ ἔθνικαί νίκαι μετέβαλον τὴν κατάστασιν. Ἀλλὰ συγχρόνως οἱ πόλεμοι ἤνοιξαν νέους καὶ ἀνελπίστους ὀρίζοντας καπιταλιστικῆς ἀναπτύξεως διὰ τὴν μικρὰν ἄλλοτε Ἑλλάδα. Καὶ μαζί με τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας, τῆς ναυτιλίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, τῆς μεταφορᾶς καὶ τῆς συγκοινωνίας, ἀναπτύσσεται καὶ ἡ ἐργατικὴ τάξις. Ἡ σοσιαλιστικὴ ἰδέα ἐπανευρίσκει τὴν ἐκδήλωσίν της. Ἡ ἀπήχησις τῆς Φεντερασιόν ἔχει καὶ αὐτὴ εὐνοϊκὴν ἐπίδρασιν. [...] Το 1918 εἰς 700 καὶ πλέον μεγάλας ἐπιχειρήσεις ἤσυχολοῦντο περὶ τοὺς 70.000 ἐργάτας βιομηχανίας. Ἄλλοι 60-70.000 τουλάχιστον ἐργάται βιοτεχνίας καὶ ἐμπορίου δέον να προστεθοῦν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν βιομηχανικῶν ἐργατῶν. Ἡ συντεχνιακὴ μορφή τῆς οἰκονομίας παρεχώρησε τὴν θέσιν της εἰς τὴν καθαρῶς κεφαλαιοκρατικὴν.

Α. Μπεναρόγια, Ἡ πρώτη σταδιοδρομία του ελληνικοῦ προλεταριάτου, επιμ. Α. Ελεφάντη, Αθήνα, ἐκδ. Κομμούνια, 1986, σελ.86, 110

ΚΕΙΜΕΝΟ Β΄

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΕΚΕ

Το συνέδριο του Κόμματος δέχεται:την κατάργησιν του βασιλικού θεσμοῦ καὶ τὴν ἐκδημοκράτησιν της νομοθετικῆς, ἐκτελεστικῆς καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας, δηλαδή τὴν ἐγκαθίδρυσιν της Λαϊκῆς Δημοκρατίας ὡς μεταβατικῆς περιόδου δια τὴν πραγματοποίησιν της σοσιαλιστικῆς πολιτείας.

Γ. Κορδάτος, Ἱστορία του Ἑλληνικοῦ Ἐργατικοῦ Κινήματος, Αθήνα: ἐκδ. Μπουκουμάνη, 1972, σελ. 315

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ΄

Το σχέδιο πάνω στην ἐξωτερικὴ πολιτικὴ που υιοθετήθηκε ἀπὸ το Σοσιαλιστικὸ Ἐργατικὸ Κόμμα Ἑλλάδος (ΣΕΚΕ), ἦταν το ἀκόλουθο:

- Καταγγελία ὅλων των μυστικῶν συνθηκῶν καὶ κατάργησις της μυστικῆς διπλωματίας
- Ἄμεσος ἀποστράτευσις καὶ γενικὸς ἀφοπλισμὸς καὶ κατεδάφισις ὅλων των φρουρίων καὶ οχυρώσεων
- Ἀποκατάστασις ὅλων των Ἐθνῶν μικρῶν καὶ μεγάλων με πλήρη δικαίωμα ν' αποφασίζουν περὶ του συστήματος της διοικήσεώς των.
- Κατάργησις των τωρινῶν συμμαχιῶν καὶ ἄμεσος σχηματισμὸς της Κοινωνίας των Ἐθνῶν πρὸς ἐξασφάλισιν της ανεξαρτησίας ἀπάντων

Πρὸς πραγματοποίησιν των ἀνωτέρω ὀρων το Σοσιαλιστικὸν Ἐργατικὸν Κομμα της Ἑλλάδος κρίνει ἀναγκαίαν καὶ ἐπείγουσαν τὴν σύγκλησιν διεθνούς σοσιαλιστικοῦ συνεδρίου οὗ αἱ ἀποφάσεις να εἶναι υποχρεωτικά δι' ὅλα τα ἐργατικά κόμματα.

Γ. Β. Λεονταρίτης, το Ἑλληνικὸ Σοσιαλιστικὸ Κίνημα κατὰ τον Πρῶτο Παγκόσμιον Πόλεμον, μετ. Σ. Ἀντίοχος, Αθήνα: Ἐξάντας, 1979, σελ. 270

Β.2) Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις πληροφορίες ἀπὸ τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθεῖτε:

α. στα κυριότερα χαρακτηριστικά των αντιβενιζελικῶν κομμάτων (μονάδες 15) καὶ

β. στον προσανατολισμὸ καὶ τις θέσεις του θεοτοκικοῦ κόμματος (μονάδες10)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Τα αντιβενιζελικά κόμματα

Αυτή η στάση είχε βαρυσήμαντες συνέπειες για τις αντιπαραθέσεις μεταξύ των κομμάτων. Οι αντιβενιζελικοί είτε δεν συνελάμβαναν το μέλλον είτε το συνελάμβαναν μόνο μερικά, πολύ αδύναμα ή συγκεχυμένα ως στόχο. Έτσι ο προγραμματικός τους λόγος παρέμενε στενότερα συνδεδεμένος με την άμεση πραγματικότητα, αναφερόμενος σε εγγύτερους στόχους, σε συγκεκριμένα κακώς κείμενα, στις θυσίες των θυμάτων της φιλελεύθερης πολιτικής. Γι' αυτό οι Φιλελεύθεροι αποκόμιζαν την εντύπωση μικροπρεπών, μεμψίμοιρων αντιδραστικών δίχως φαντασία – μια υπόθεση που κάθε άλλο παρά συνέβαλλε στην αντικειμενική συζήτηση και στο να λαμβάνονται υπόψη οι ομάδες και τα συμφέροντα που εκπροσωπούσαν οι αντιβενιζελικοί. Όταν έχεις ευρύτερες και ακριβέστερες παραστάσεις για το μέλλον, μπορείς να δρας βάσει σχεδίου, έχεις περισσότερο θάρρος να παραβλέπεις πολλά, να αγνοείς ιερές αξίες, και οι Φιλελεύθεροι παρουσίασαν στους Έλληνες σύντομα τις επιτυχίες και τους κινδύνους αυτής της πολιτικής. Οι αντιβενιζελικοί, αντίθετα, έδιναν σε κρίσιμες καταστάσεις μάλλον την εντύπωση αμηχανίας, και αυτό με τη σειρά του ενίσχυε την υποψία της ανικανότητας. Τέλος, ο αντιβενιζελισμός των «παλαιών» κομμάτων προϋπέθετε ουσιαστικά την κυβερνητική πολιτική των Φιλελευθέρων ήταν, όπως μαρτυρεί και το όνομά του, κατά κάποιον τρόπο γέννημα του βενιζελισμού, απάντηση στην πρόκληση: μια απάντηση ζημιωμένων ή επισφαλών συμφερόντων και μια ιδεολογική απάντηση. Αυτό όμως συνεπαγόταν μακροπρόθεσμα ότι ενισχύονταν στοιχεία παραδοσιολατρίας, ακόμη και αντιδραστικά στοιχεία, ότι οι επιλογές στρέφονταν περισσότερο κατά της κυβέρνησης, ότι τα κόμματα εκκινώντας από την αντίθεση έτειναν περισσότερο προς τα δεξιά.

Gunnar Herring, Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936, τόμος Β', ΜΙΕΤ, Αθήνα 2004, σσ. 819-820.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Η συντηρητική αντίληψη του θεοτοκικού κόμματος για την κοινωνία και το διαφορετικό πολιτικό ύφος μπορεί να χώριζαν τους Θεοτοκικούς από τους Φιλελεύθερους- στα πρακτικά ζητήματα όμως η απόσταση ήταν πολύ μικρότερη από εκείνη μεταξύ των Φιλελευθέρων και των Ραλλικών. Οι Θεοτοκικοί ήθελαν να βελτιώσουν τη φιλελεύθερη πολιτική, να διορθώσουν τα λάθη του Βενιζέλου. Τα δύο κόμματα συμφωνούσαν για τη συγκέντρωση όλων των δυνάμεων στον εξοπλισμό, ζήτημα για το οποίο ειδικά ο Θεοτόκης τόσα είχε προσφέρει· ενστάσεις υπήρχαν όμως κατά της δημοσιονομικής πολιτικής και της διαμόρφωσης του προϋπολογισμού. Το πρόγραμμα του κόμματος στην κοινωνική πολιτική ήταν επίσης μετριοπαθές. Οι Θεοτοκικοί επέκριναν τον Βενιζέλο, επειδή με το ένα χέρι μοίραζε υποσχέσεις στους «πλουτοκράτες» και με το άλλο στους εργάτες· ο Θεοτόκης υποσχόταν φορολογικές ελαφρύνσεις για τα χαμηλά εισοδήματα και τους αγρότες, τόνιζε όμως ταυτόχρονα ότι με τους νόμους για την προστασία της εργασίας η κυβέρνηση δημιουργούσε «ορέξεις» τις οποίες δεν μπορούσε να ικανοποιήσει. Σε σχέση με τα δικαιώματα της απεργίας, ο Θεοτόκης υποστήριζε κατά βάση τις ίδιες θέσεις με τον Βενιζέλο και το υπερασπιζόταν ως στοιχείο της ελευθερίας των συμβάσεων· θεωρούσε ωστόσο τους εργατικούς αγώνες καταστροφικούς, επειδή η οικονομία ήταν αδύναμη. Στην εξωτερική πολιτική ο Θεοτόκης ενθάρρυνε το 1912 την κυβέρνηση να συμμετάσχει στον πόλεμο στο πλευρό της Ιταλίας, συμφώνησε όμως αργότερα με τον Ράλλη στην καταρχήν κριτική της πολιτικής συμμαχιών, της εισόδου της Ελλάδας στον Α' Βαλκανικό Πόλεμο και στην ειρήνη του Βουκουρεστίου.

Gunnar Herring, Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936, τόμος Β', ΜΙΕΤ Αθήνα 2006, σελ. 828

Με Επιτυχία!